

Gerçek Faydalanıcı Bildirimi

Vergi Bülteni

Bu bülten **MuhasebeTR** 'de yayınlanmıştır.
100.000'i aşkın üye sayısıyla 1 NUMARA

Bülent AK,
Yeminli Mali Müşavir
bak@konseydenetim.com.tr

KONSEY
VERGİ - DENETİM - DANIŞMANLIK

Önsöz

Ülkemizin de üyesi bulunduğu OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı) Vergi Amaçlarına Yönelik Şeffaflık ve Bilgi Değişimi Küresel Forumu, vergi kaçakçılığıyla mücadele amacına yönelik olarak çalışmalar yürütmektedir.

Küresel Forum tarafından yapılan bu çalışmalar çerçevesinde, şeffaflık ve bilgi değişimi konusunda ülkelerin uyması gereken uluslararası asgari standartlar oluşturulmuş olup, tüzel kişiliklerin ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin gerçek faydalanıcısının bilinmesi konusu bir standart olarak belirlenmiştir.

Gelirlerin/servetlerin arkasındaki gerçek isimlerin bilinmesi vergi kaçakçılığı ile mücadele açısından büyük önem arz etmektedir. Ayrıca Mali Eylem Görev Gücü tarafından, suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanının önlenmesi amacıyla verilen tavsiyelerde de yine bu hususlara yer verilmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 529 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliği; tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin gerçek faydalanıcı bilgisinin güncel, tam ve doğru bir şekilde tespit edilebilmesi amacıyla, gerçek faydalanıcısının belirlenmesine ve bildirilmesine ilişkin bir bildirim zorunluluğu getirilmiş olup, konuya ilişkin ayrıntılara aşağıda yer verilmiştir.

Gerçek Faydalanıcı Kimdir?

Gerçek Faydalanıcı, tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri nihai olarak kontrolünde bulunduran ya da bunlar üzerinde nihai nüfuz sahibi olan gerçek kişi veya kişilerdir.

Trust Nedir?

Trust, bir malvarlığının belirli bir lehtar ya da lehtar grubunun yararlanması için, malvarlığının maliki olan sözleşme kurucusu tarafından, söz konusu malvarlığının yönetimi, kullanımı ya da sözleşmede belirtilen diğer tasarruflarda bulunulması amacıyla sözleşmeyi icra eden bir mütevellinin kontrolüne bırakılmasını hüküm altına alan hukuki ilişkiyi ifade etmektedir.

Gerçek Faydalanıcı Bilgisi Bildirimini Kimler Verecek?

01.08.2021 tarihi itibarıyla (tasfiye işlemi devam edenler dâhil olmak üzere) faal olan;

- ✚ Kurumlar vergisi mükellefleri,
- ✚ Kollektif şirketlerde şirketi temsile yetkili kimse veya ortak,
- ✚ Eshamsız komandit şirketlerde komandite ortaklardan birisi,
- ✚ Adi ortaklıklar adına en yüksek ortaklık payına sahip kişi,
- ✚ Türkiye’de yönetim merkezi olan veya Türkiye’de mukim yöneticisi olan yabancı ülkede kurulmuş trust ve benzeri teşekküllerin yöneticileri, mütevellileri veya temsilcileri,

Gerçek faydalanıcı bilgisi bildirimini vermek zorundadır.

İstenildiğinde Bilgi Verecek Olanlar Kimler?

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından talep edilmesi halinde; şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri dâhil olmak üzere aşağıda sayılanlar, müşterileri tarafından gerçekleştirilen işlemlerin gerçek faydalanıcı bilgisini bildirmek zorundadır.

- ✚ Bankalar,
- ✚ Bankalar dışında banka kartı veya kredi kartı düzenleme yetkisini haiz kuruluşlar,
- ✚ Kambiyo mevzuatında belirtilen yetkili müesseseler,
- ✚ Finansman ve faktoring şirketleri,
- ✚ Sermaye piyasası aracı kurumları ve portföy yönetim şirketleri,
- ✚ Ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşları,
- ✚ Yatırım ortaklıkları,
- ✚ Sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri ile sigorta ve reasürans brokerleri,
- ✚ Finansal kiralama şirketleri,
- ✚ Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde takas ve saklama hizmeti veren kuruluşlar,
- ✚ Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasına ilişkin saklama hizmeti ile sınırlı olmak üzere Borsa İstanbul Anonim Şirketi,
- ✚ Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi ile kargo şirketleri,
- ✚ Varlık yönetim şirketleri,
- ✚ Kıymetli maden, taş veya mücevher alım satımı yapanlar ile bu işlemlere aracılık edenler,
- ✚ Cumhuriyet altın sikkeleri ile Cumhuriyet ziynet altınlarını basma faaliyeti ile sınırlı olmak üzere Darphaneve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü,
- ✚ Kıymetli madenler aracı kuruluşları,
- ✚ Ticaret amacıyla taşınmaz alım satımıyla uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler,
- ✚ İş makineleri dâhil her türlü deniz, hava ve kara nakil vasıtalarının alım satımı ile uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler,
- ✚ Tarihi eser, antika ve sanat eseri alım satımı ile uğraşanlar veya bunların müzayedeciliğini yapanlar,
- ✚ Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Jokey Kulübü ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığı dâhil talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler,
- ✚ Spor kulüpleri,
- ✚ Noterler,

- ✚ Savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak ve 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin birinci fıkrası ile alternatif uyuşmazlık çözüm yolları kapsamında ifa edilen mesleki çalışmalar nedeniyle edinilen bilgiler hariç olmak üzere; taşınmaz alım satımı, sınırlı ayni hak kurulması ve kaldırılması, şirket, vakıf ve dernek kurulması, birleştirilmesi ile bunların idaresi, devredilmesi ve tasfiyesi işlerine ilişkin finansal işlemlerin gerçekleştirilmesi, banka, menkul kıymet ve her türlü hesaplar ile bu hesaplarda yer alan varlıkların idaresi işleriyle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar,
- ✚ Bir işverene bağlı olmaksızın çalışan serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ve yeminli mali müşavirler,
- ✚ Finansal piyasalarda denetim yapmakla yetkili bağımsız denetim kuruluşları,
- ✚ Kripto varlık hizmet sağlayıcılar,
- ✚ Tasarruf finansman şirketleri,
- ✚ Merkezi yurtdışında bulunan yükümlünün şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri.

Tüzel Kişilerde Gerçek Faydalanıcı Nasıl Belirlenir?

Tüzel kişilerde gerçek faydalanıcı ne şekilde belirlenecek, ayrıntılı olarak açıklamaya çalışalım. Gerçek kişi ortağın gerçekten -gerçek ortak- olması (görünen yani paravan ortak olmaması) kaydıyla, tüzel kişiliğin hisselerinin %25'inden fazlasına sahip gerçek kişi ortaklar, gerçek faydalanıcıdır.

Tüzel kişiliğin %25'inden fazla hissesine sahip gerçek kişi ortağın, gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi veya bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda; tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişiler, gerçek faydalanıcı olarak kabul edilecektir.

Yukarıda belirtilen şekilde gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişiler, gerçek faydalanıcı olarak kabul edilecektir.

Tüzel Kişiliği Olmayan Kuruluşlarda Gerçek Faydalanıcı Nasıl Belirlenir?

Tüzel kişiliği olmayan iş ortaklıkları gibi kuruluşlarda, bunları nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişiler, gerçek faydalanıcı olarak kabul edilir.

Ancak, bu kuruluşları nihai olarak kontrol eden gerçek faydalanıcının tespit edilememesi halinde, tüzel kişiliği olmayan kuruluş nezdinde en üst düzeyde icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişiler, üst düzey yönetici sıfatıyla gerçek faydalanıcı olarak kabul edilecektir.

Trust ve Benzeri Kuruluşlarda Gerçek Faydalanıcı Nasıl Belirlenir?

Trust ve benzeri kuruluşlarda; kurucular, müteveli, yönetici, denetçi veya faydalanıcı sıfatını haiz olanlar ya da bu kuruluşlar üzerinde nüfuz sahibi olanlar, gerçek faydalanıcı olarak kabul edilecektir.

Bildirimler Ne Zaman Verilecek?

Kurumlar vergisi mükellefleri, gerçek faydalanıcı bilgisini geçici vergi beyannameleri ve yıllık kurumlar vergisi beyannamesi ekinde bildirmek zorundadır.

Kurumlar vergisi mükellefleri dışında kalan diğer mükellefler ile diğer kişiler gerçek faydalanıcı bilgisini her yılın Ağustos ayı sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bir form ile elektronik ortamda bildirmek zorundadır.

Yukarıda belirtilen bildirim vermek zorunda olanların; yeni mükellefiyet tesis ettirmesi veya daha önce bildirime ekledikleri bilgilerde değişiklik olması halinde, yeni mükellefiyet tesisini veya bilgi değişikliğini, bunların gerçekleştiği tarihi takip eden bir ay içerisinde bildirmeleri gerekmektedir.

Kurumlar Vergisi Mükellefleri Ne Şekilde Bildirim Yapacak?

Kurumlar vergisi mükellefleri, yıllık kurumlar vergisi ve geçici vergi beyannamelerinin ekinde, gerçek faydalanıcıların adı, soyadı, vatandaşlıkları, kimlik numaraları ve adresleri, varsa telefon, faks ve elektronik posta bilgileri ile gerçek faydalanıcılığın sebebini bildirecektir.

Diğer Mükellefler ve Kişiler Ne Şekilde Bildirim Yapacak?

Bildirim yapma yükümlülüğü getirilen, kurumlar vergisi mükellefleri dışında kalan diğer mükellefler ile bildirim yapması gereken diğer kişilerin, öncelikle bağlı bulunduğu vergi dairesinden kullanıcı kodu, parola ve şifre almaları gerekmektedir. Ardından İnternet Vergi Dairesinde yer alan açıklamalara uygun şekilde, elektronik ortamda İnternet Vergi Dairesi üzerinden “Gerçek Faydalanıcıya İlişkin Bildirim Formu”nu doldurarak vermeleri gerekmektedir.

Gerçek Faydalanıcıya İlişkin Bildirim Formunda, gerçek faydalanıcıların adı, soyadı, vatandaşlıkları, kimlik numaraları, adresleri, varsa telefon, faks ve elektronik posta bilgileri ile gerçek faydalanıcılığın sebebini bildirilecektir.

Bildirim formunun elektronik ortamda verilmiş sayılabilmesi için sistem üzerinden onaylama işleminin yapılması şarttır. Onaylama işlemi en geç bildirim verilmesi gereken sürenin son günü saat 23:59’a kadar tamamlanmalıdır. Vergi dairesi müdürlükleri ve malmüdürlükleri tarafından asla kâğıt ortamında (elden veya posta ile) bildirim formu kabul edilmeyecektir. Elektronik ortam dışında gönderilen bildirimler verilmemiş sayılacaktır.

Bildirim yapıldıktan sonra hatalı veya eksik olduğunun anlaşılması durumunda, yukarıda belirtilen usullerde yeniden verilmek suretiyle düzeltilmesi gerekmektedir.

Uygulama Ne Zaman Başlıyor?

Gerçek faydalanıcı bilgisi verme yükümlülüğü getirilen, kurumlar vergisi mükellefleri dâhil bütün mükellefler ile diğer kişilerin, en geç 31.08.2021 günü sonuna kadar gerçek faydalanıcı bilgisini elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığına bildirmeleri gerekiyor.

Bildirimler Kaç Yıl Saklanacak?

Gerçek faydalanıcı bilgisi bildirimine konu edilen bilgilerin mükellefler tarafından, bildirim verildiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren 5 yıl süreyle muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Bildirimde Bulunmayanlar Hangi Cezayla Karşılaşacak?

Yapılan düzenlemeler kapsamında bildirilmesi gereken bilgileri bildirmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunan mükellefler hakkında, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda yer alan konuya ilişkin ceza hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bilgi vermekten çekinenler ile VUK 256 ve mükerrer 257. maddesi hükmüne uymayanlar için uygulanacak ceza hükümlerine, mükerrer 355. maddede yer verilmiştir.

Gerçek Faydalanıcı Bilgisi Bildiriminde bulunmayanlara yahut verdiği bildirimde eksik ve yanıltıcı bilgi verenlere;

- ✚ Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 2.500.- TL,
- ✚ İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 1.300.- TL,
- ✚ Yukarıdakiler dışında kalanlar hakkında 650.- TL,

Özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Elektronik ortamda bildirim veya form verilmesi mecburiyetine uyulmaması hâlinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, bildirim veya formların belirlenen sürelerin sonundan başlayarak elektronik ortamda 3 gün içinde verilmesi halinde 1/10 oranında uygulanır.

Elektronik ortamda verilme zorunluluğu getirilen bildirim veya formlara ilişkin olarak süresinden sonra düzeltme amacıyla verilen bildirim ve formların, belirlenen sürelerin sonundan itibaren 10 gün içinde verilmesi halinde özel usulsüzlük cezası kesilmez, takip eden 15 gün içinde verilmesi halinde ise kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası 1/5 oranında uygulanır.

Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yapılacak araştırma, inceleme ve uluslararası bilgi değişimi ile vergi incelemesine yetkili olanlar tarafından yapılacak araştırma ve incelemeler neticesinde; mükellef ve diğer kişilerin gerçek faydalanıcı bilgisine ilişkin hatalı kayıtların bulunduğu tespit edilmesi halinde, gerekli cezai işlemlerin ve sicil kayıtlarında gerekli değişikliklerin yapılabilmesi amacıyla Gelir İdaresi Başkanlığına bilgi verilecektir.